

Protokoll Regionala utvecklingsnämnden

Sammanträdesdatum: 2022-03-01

Tid: 10:00 – 16:25

Plats: styrelserummet, Regionhuset

§ 17-34

Beslutande

Tomas Vedestig (SJVP), ordf.

Anders Josefsson (M) vice ordf. §
17-29

Hans Å Strandberg (M), ers. § 30-
34

Doris Messner (SJVP)

Erika Sjöö (SJVP), ersättare

Kenneth Backgård (SJVP) § 17-
20

Sara Bjerregaard (SJVP), § 21-34

Birgit Meier Thunborg (M)

Nils-Olov Lindfors (C)

Jan Anders Perdahl (V)

Helena Öhlund (S)

Lennart Thörnlund (S)

Anita Gustavsson (S) § 17-20

Bengt Westman (S) § 21-34

Daniel Persson (S)

Lage Hortlund (SD)

Övriga närvarande

Janus Brandin, regional utvecklingsdirektör

Sekreterare

Henrik Berg

Justerat den mars 2022

Justerat den mars 2022

Tomas Vedestig, ordförande

Lennart Thörnlund, justerare

Innehållsförteckning

Val av protokolljusterare.....	3
Fastställande av dagordning.....	4
Information om klimatpaketet Fit for 55	5
Information från Norrbottens bildningsförbund	6
Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2022-03-01	7
Regionala utvecklingsdirektörens rapport.....	8
Regionala utvecklingsnämndens årsredovisning 2021.....	9
Villkorsbeslut 2022 och det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder, 1:1-medel	14
Fördelning av anslag 1:1, Regionala tillväxtåtgärder 2022	16
Åtterrapporering av villkorsbeslut för 2021	18
Hit gick pengarna 2021	20
Finansiering Almedalen 2022	23
Medfinansiering av Regional Förnyelse 2022-2025.....	27
Medfinansiering av projektet Teknikcollege Norrbotten – Framtidssäkring av industrins kompetensutveckling i Norrbotten	32
Motion 1-2021 om ett kärnkraftsvänligt Norrbotten	36
Förslag till ordförande för Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2021-2027.....	38
Nära Mat – Norrbottens livsmedelsstrategi 2021-2030.....	40
Remiss – Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033.....	42

§ 17

Val av protokolljusterare

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar utse ledamoten Lennart Thörnlund (S) att jämte ordföranden justera protokollet.

§ 18

Fastställande av dagordning

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar fastställa dagordningen.

§ 19

Information om klimatpaketet Fit for 55

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Mikael Jansson och Lotta Rönström från North Sweden European Office informerar om klimatpaketet Fit for 55.

Fit for 55 är ett paket av lagförslag kring klimatlagstiftning inom EU som presenterades under 2021. Paketet är en del av den gröna given och syftar till att nå en utsläppsminskning av växthusgaser på 55 procent fram till 2030 jämfört med 1990 års nivåer, i enlighet med europeiska klimatlagen.

§ 20**Information från Norrbottens
bildningsförbund****Regionala utvecklingsnämndens beslut**

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Norrbottens bildningsförbund informerar om sin verksamhet och om de folkhögskolor som finns i Norrbotten.

§ 21

Delegationsbeslut anmälda till regionala utvecklingsnämnden 2022-03-01

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga redovisade delegationsbeslut till handlingarna.

Ärendet

Följande delegationsbeslut redovisas:

Regionala utvecklingsnämndens ordförande

- Svar på Samråd gällande ändringar i riktlinjerna för statsstöd till bredbandsnätapporteringar (dnr 00021-2021)
- Remissvar EU-kommissionens paket för effektiv och grön mobilitet (Dnr 00690-2021)
- Remissyttrande Offentliggörande om prövning av upplåtelse för järnvägssträckan Jörn- Norlunda, bandel 151 i Arvidsjaur och Skellefteå kommuner, Norrbottens- och Västerbottens län (Dnr 00684-2021)
- Remissyttrande av promemorian Rena och höginblandade biodrivmedel inkluderas i reduktionsplikten (Dnr 00698-2021)

Regional utvecklingsdirektör

- Delegationsbeslut regionala projektstöd januari 2022 – bilaga

§ 22**Regionala utvecklingsdirektörens rapport**

Dnr 35-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Regionala utvecklingsdirektörens rapport enligt bilaga.

Bilaga:

Regionala utvecklingsdirektörens rapport 2022-03-01

§ 23

Regionala utvecklingsnämndens årsredovisning 2021

Dnr 49-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige att godkänna regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2021.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionala utvecklingsnämndens verksamhet bidrar till Region Norrbottens strategiska mål. Verksamheten har under året ställt om för att möta de nya behoven i länets kultur- och näringsliv och samtidigt arbetat med den långsiktiga regionala utvecklingen. Arbetet som genomförts ligger väl i linje med den regionala utvecklingsstrategin, Kulturplanen och målen i Strategisk plan.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av de strategiska målen som regionala utvecklingsnämnden arbetar med visar att samtliga fyra strategiska mål har delvis uppnåtts.

Regionala utvecklingsnämnden visar ett underskott om 3 miljoner kronor till följd av stora underskott inom kollektivtrafiken. Kollektivtrafiken dras med stora underskott med anledning av pandemin och minskade intäkter. Underskottet vägs upp av överskott på framförallt kulturinstitutionerna som inte har haft möjlighet att genomföra planerad verksamhet.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Den samlade bedömningen av de strategiska målen visar att samtliga fyra mål delvis har uppnåtts.

Samhälle		Medborgare		Verksamhet		Ekonomi	
Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått	Strategiska mål	Styr-mått
Ett livskraftigt län	▲	Trygg norrbottning med god livskvalitet	▶	Behovsstyrd regional utveckling i samverkan	▶	Långsiktig hållbar ekonomi	▶
	▶				▶		▼
	▶		▶		▲		▶
	▶		▲		▶		
	▲		▲		▶		
			▼		▶		
	▶		▶		▶		▶
			▶		▶		
			▶		▶		
			▶		▶		
	▲				▶		
	▶						

Året 2021 har fortsatt präglats av den pågående Coronapandemin vilken har haft stor påverkan på länets näringsliv, kultursektor och offentlig sektor, samt skapat nya spelregler och förutsättningar för individer och samhället i stort. Norrbotten som under flera år haft en stark utveckling avseende näringsliv och kulturliv fick liksom många andra regioner känt av den fortsatta inbromsningen som pandemin medfört. I länet har främst besöksnäringen, restauranger och kulturlivet drabbats.

Som regionalt utvecklingsansvarig har regionen fortsatt arbetat med en rad verktyg. Stöd till företag och satsningar på kompetenshöjande insatser inom digitalisering och hållbarhet har genomförts. Tack vare goda kontakter med kommunerna och näringslivsorganisationer kunde insatser vidtas som kom näringslivet till del. Verksamheten har även i år har kunna fortsätta med att utforma nya stöd anpassat till den verklighet som samhället står i.

Kultursektorn har under 2021 både haft nedstängda perioder, under sommaren och tidig höst återgå till mer normala, för att i slutet av året återigen be-

höva stänga ner och anpassa utifrån restriktioner till följd av pandemin. Många kulturutövare har drabbats när föreställningar ställts in eller skjutits upp. Tack var en kreativitet och en förmåga att ställa om har stora delar av kulturutbudet digitaliserats. Det gjorde att många kunde ta del av kulturen.

År 2021 kommer även att ihågkommas som året då stora etableringar aviserades och historisk stora investeringar i det som kommit att benämnas den gröna industrirevolutionen annonserats. Norrbotten har kommit i världens sökljus tack vara att länets gruv- och stålindustri ska ställa om och bli fossilfri. Vilket möjliggörs därför att Norrbotten innehar förutsättningar att leverera grön el till omställningen, ett kallt klimat och kompetens och erfarenhet från universitet och näringsliv.

Sammantaget står Norrbotten inför en ljus framtid med många möjligheter till nya spännande och högkvalificerade jobb, tillväxt och ökad inflyttning. Men med möjligheter följer även utmaningar. Det är inte enbart länets basindustrier som behöver ställa om till en fossilfri produktion. Hela samhället måste ställa om, och för att möta behoven av arbetskraft och kompetensförsörjning behöver länets befolkning öka kraftigt de kommande åren.

Vidare kommer samhället behöva möta upp och göra lika historiska investeringar i flertalet infrastruktursatsningar för att den gröna omställningen ska förverkligas. El-näten och överföringskapaciteten behöver byggas ut och förstärkas. Vägar, järnvägar och sjöfartsleder likaså. Laddinfrastruktur för att kunna ställa om till batteridrivna fordon måste etableras brett i hela länet. Bostadsbyggande ska öka och investeringar i offentlig sektor inom både skola, vård och omsorg behöver växlas upp.

För Norrbotten har flertalet positiva beslut från regeringen nått länet under året för att möta de behoven. Trafikverket har fått tydliga uppdrag för att planera och bygga ut Norrbottenbanan till Luleå, tidigarelägga investeringar för dubbelspår på Malmbanan samt i flertalet projekt på länets vägar. Svensk kraftnät planerar för att säkerställa el-överföringen till de etableringar som planeras i Malmfälten, Boden och Luleå. Länets kommuner jobbar intensivt med detaljplaner för att etableringarna ska kunna sätta spaden i marken och för att bostadsbyggandet kan bli verklighet.

Inom ramen för det regionala utvecklingsansvaret är Region Norrbotten involverad i flertalet av de processer som sammantaget ska möjliggöra denna samhällsutveckling. Vi skapar samverkan med berörda aktörer och driver tillsammans frågorna framåt för att hitta lösningar och undanröja hinder. Vi medfinansierar projekt och investeringar som ska underlätta transformationen till ett mer hållbart och klimatsmart samhälle.

Under året har arbetet med de nya EU-programmen fortsatt. Vi har kommit en bra bit på väg och flertalet program börjar nu ta form så att vi under 2022 kan mobilisera för att tillsammans med länets kommuner, näringsliv och lärosäten få EU-medlen att verka för en fortsatt regional utveckling. Programmen är viktiga för att säkerställa externt utvecklingskapital till länet. En

ny fond för en rättvis omställning introducerades av EU med fokus på stålindustrins värdekedja.

Påverkansarbetet på både EU- och nationell nivå har utvecklats vidare med flera konkreta frågor som skogsutredning, strandskydd, elnät och Norrbotten som ett rymdlän. En stor fråga under de kommande åren kommer att vara EU:s klimatpaket 'Fit for 55' som bedöms ha stor inverkan för Norrbottens utsikter till att bli den gröna hållbara regionen som länet utsetts till.

Kollektivtrafiken har drabbats hårt av pandemin med ett minskat resande och därmed minskade intäkter. Samtidigt startade tågpendeln mellan Boden och Haparanda.

Under året har digitaliseringen fortsatt tagit stora språng och den digitala mognaden har ökat. Den digitala infrastrukturen har fungerat väl och klarat av det ökade trycket som kommer av digitala möten och hemarbete.

Ekonomi

Regionala utvecklingsnämnden genererar ett underskott om 3 miljoner kronor. Årsresultatet är bättre än prognosen per oktober. Orsaken till förbättringen beror till största delen på att Länstrafikens preliminära resultat för 2021 visar på ett lägre underskott på årsbasis än per oktober.

I resultatet ingår regionens andel av Länstrafikens preliminära underskott med 9,6 miljoner kronor som till största delen beror på minskade biljettintäkter kopplat till pandemin.

Verksamhetsområde kultur gör ett överskott på drygt 7,5 miljoner kronor på grund av minskad verksamhet med anledning av pandemin samt anställningsstopp för rekryteringar.

Social hållbarhet

Årsredovisningen visar att nämnden under året har genomfört aktiviteter som bidrar till social hållbarhet. Här kan en lång insatser och satsningar inom kompetensförsörjningsarbetet nämnas.

Miljömässig hållbarhet

Årsredovisningen visar att nämnden under året har genomfört aktiviteter som bidrar till en miljömässig hållbarhet. Här kan flertalet satsningar på elektrifieringspiloter inom testverksamheterna nämnas.

Ekonomisk hållbarhet

Årsredovisningen visar att nämnden under året har genomfört aktiviteter som bidrar till ekonomisk hållbarhet. Här kan fortsatta satsningar på företag drabbade av pandemin nämnas.

Beslutsunderlag

Regionala utvecklingsnämndens årsrapport 2021

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Regional utvecklingsdirektör

§ 24

Villkorsbeslut 2022 och det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder, 1:1-medel

Dnr 60-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Anslaget för regionala tillväxtåtgärder 1:1-medel är viktiga för Norrbottens utveckling. Det är av stor vikt att regionen visar hur medlen bidrar till att målen i den regionala utvecklingsstrategin och strukturfondsprogrammen uppnås.

Sammanfattning

Grunduppdragen för regionerna är desamma som tidigare år. Det innebär att regionen ska redovisa det genomförda arbetet, återrapportera insatser, fördelning av medel (de sk 1:1-medlen) och beskriva hur de bidrar till att målen i den regionala utvecklingsstrategin och strukturfondsprogrammen. Regionerna ska beskriva hur de olika förutsättningarna som rådet i olika delar av länet påverkar fördelningen av medel.

Det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder tillgängligt för Region Norrbotten uppgår till 132 868 tkr

Ärendet

Som regionalt utvecklingsansvarig får regionerna från regeringen ett villkorsbeslut. Där anges vad regionerna ska återrapportera inom området regional tillväxt och om särskilda uppdrag ges regionerna.

Grunduppdragen för regionerna år 2022 är desamma som tidigare år. Det innebär att regionen ska:

- Redovisa arbetet med samordning av insatser för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin (RUS).
- Redovisa insatser för att nå mål uppsatta i RUS men också strukturfondsprogrammet (ERUF och interreg).
- Redovisa fördelning av 1:1 mellan projektverksamhet, regionala företagsstöd och stöd till kommersiell service och hur det bidragit till att uppnå målen i RUS men också strukturfondsprogrammet (ERUF och interreg).
- Redovisa samverkan och gemensam finansiering med länsstyrelsen, andra statliga myndigheter, kommuner, berörda organisationer och näringsliv samt förväntat resultat.

- Beskriva hur ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet har integrerats i analyser, strategier, program och insatser.
- Redovisa insatser som genomförts för att stärka jämställdhet, integration och miljö, inklusive klimat i det regionala tillväxtarbetet samt vilka resultat dessa insatser har medfört eller förväntas medföra.
- Beskriva arbetet med analyser, uppföljningar och utvärderingar och hur erfarenheter och kunskaper av dessa tas tillvara.
- Bidra till att säkerställa den nationella uppföljningen av det regionala tillväxtarbetet (1:1-anslaget)
- Utveckla företagsstöden avseende jämställdhet, integration och miljö (inkl klimat) för att bidra till omställningen till en hållbar regional utveckling.
- Beskriva hur arbetet som regionalt utvecklingsansvarig bidrar till Agenda 2030.
- Beskriva hur de olika förutsättningarna som rådet i olika delar av länet har påverkat fördelningen av medel inom länet.
- Det statliga anslaget för regionala tillväxtåtgärder 1:1-medel är för regionen 132 868 tkr. Uppdraget för 2022 återrapporteras till regeringen (via Tillväxtverket) februari 2023.

Social hållbarhet

Regionen ska beskriva hur arbetet som regionalt utvecklingsansvarig bidrar till Agenda 2030 och särskilt mål 3 (God hälsa och välbefinnande), mål 4 (God utbildning för alla), mål 5 (Jämställdhet), mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) samt mål 11 (Hållbara städer och samhällen).

Miljömässig hållbarhet

Regionen ska beskriva hur arbetet som regionalt utvecklingsansvarig bidrar till Agenda 2030 och särskilt mål 13 (Bekämpa klimatförändringarna).

Ekonomisk hållbarhet

Regionen ska beskriva hur arbetet som regionalt utvecklingsansvarig bidrar till Agenda 2030 och särskilt mål 8 (Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt) och mål 12 (Hållbar konsumtion och produktion).

Beslutsunderlag:

Villkorsbeslut 2022

Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 25

Fördelning av anslag 1:1, Regionala tillväxtåtgärder 2022

Dnr 56-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att

1. Beslutsbudgeten för anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder fördelas enligt förslag.
2. Regionala utvecklingsnämndens ordförande får i delegation att vid behov reglera beslutsbudgeten för att säkra fullt anslagsutnyttjande eftersom anslagssparande inte är tillåtet.

Yttrande till beslutsförslaget

Den föreslagna fördelningen speglar planerade satsningar inom området regional utveckling. Under 2022 öppnar de nya EU-programmen och därför kommer efterfrågan på medfinansiering att öka. Näringslivets investeringar kan komma att öka efter pandemin och därför finns EU-medel tillgängliga för investeringar för en omställning. Sammantaget bedöms anspråken av 1:1 vara något högre år 2022.

Sammanfattning

I det av regeringen årligen fastställda regleringsbrevet för budgetåret 2022 avseende anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder anges att Region Norrbotten tilldelas en anslagsbudget 132 868 tkr och ett beställningsbemyndigande om 310 000 tkr. Regionen beslutar sedan hur dessa medel ska fördelas mellan regionala företagsstöd och projektverksamhet.

Ärendet

Regeringen beslutar varje år om anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder som ska användas för regionala företagsstöd och projektverksamhet. Fördelningen och villkoren för anslaget användning regleras årligen i anslaget regeringsbrev.

Av beslutet framgår beställningsbemyndigandet och anslaget för utbetalningar under året. Beställningsbemyndigandet avser ett bemyndigande om att göra ekonomiska åtaganden som ska infrias under kommande år. Bemyndigandet anger det högsta belopp som samtliga åtaganden för ett visst ändamål kan uppgå till i slutet av budgetåret. Detta tillsammans med årets utbetalningar och eventuella återföringar reglerar således storleken på besluten som kan fattas under budgetåret. Anslaget reglerar hur stora utbetalningar som kan göras under året.

Region Norrbotten tilldelas en anslagsbudget på 132 868 tkr och ett beställningsbemyndigande om 310 000 tkr under 2022.

Av regeringens beslut framgår att medlen ska användas i enlighet med nationella förordningar och respektive strukturfondsprogram. För Norrbotten innebär det att ramen ska fördelas till regionalt företagsstöd, kommersiell service, projektverksamhet samt uppföljning och utvärdering.

Fördelningen ska svara mot det behov av företagsstöd och projektfinansiering som finns i länet. Anslaget används för att betala ut fleråriga projektbeslut och företagsinvesteringar. Justering kan behövas under året om det visar sig att de uppskattade behoven inte överensstämmer med efterfrågan.

Hela beställningsbemyndigandet kan inte fördelas/beslutas under det aktuella budgetåret då det ska täcka redan beslutade fleråriga projekt och investeringar. Bedömningen är att nya beslut till en summa av 148 000 tkr kan göras för 2022. Följande beslutsbudget för nya beslut 2022 föreslås.

Åtgärd	Andel %	Belopp (tkr)
Regionalt företagsstöd inkl kommersiell service	33,8	50 000
Projektverksamhet	64,9	96 000
Uppföljning och utvärdering	1,3	2 000
Summa	100	148 000

Hållbarhetsintegrering

Hanteringen av 1:1 anslaget omfattas av sammanvägda hållbarhetsbedömningar för en ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling i Norrbotten.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 26

Återrapportering av villkorsbeslut för 2021

Dnr 55-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden godkänner återrapportering av villkorsbeslut för 2021.

Yttrande till beslutsförslaget

Arbetet har utvecklats under de fem år som Region Norrbotten har varit regionalt utvecklingsansvarig. Arbetsätt har utformats och relationer med utvecklingsaktörer har etablerats och utvecklats. Viktigt för regionen är att skapa kapacitet för utveckling, dels i organisationen dels hos de aktörer som arbetar med länets utveckling.

Sammanfattning

Region Norrbotten har som regionalt utvecklingsansvarig till uppdrag att förvalta medel från det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, kallat 1:1 anslaget. Uppdraget innefattar också att samordna utvecklingsinsatser i länet och att upprätta en regional utvecklingsstrategi och plan för länets transportinfrastruktur.

Under året har projektstöd, företagsstöd och kommersiell service finansierats med 1:1 anslaget. 2021 har präglats av att Norra Sverige befinner sig i Sveriges och världens centrum genom de stora investeringar som nu genomförs för att bygga verksamheter som stödjer en hållbar utveckling inom olika sektorer. Prognoser visar att 1000 miljarder kronor planeras att investeras i Norrbotten.

Pandemin har även 2021 haft inverkan på utvecklingsinsatserna. En stor del av arbetet har fokuserats på att ställa om utifrån rådande omständigheter med inställda och framflyttade aktiviteter och med nya arbetsätt och lösningar.

Ett omfattande arbete har lagts på att färdigställa EU-programmen Europiska regionala utvecklingsfonden, Interreg NEXT (tidigare Kolarctic CBC) samt Interreg Aurora (sammanslagning av tidigare Interreg Nord och Interreg Botnia Atlantica). Förberedelser har gjorts för att ta fram handlingsplaner för Europeiska socialfonden+ och Region Norrbotten har även deltagit i framtagande av Fonden för en rättvis omställning (FRO).

Ärendet

Region Norrbotten har sedan 1 januari 2017 det regionala utvecklingsansvaret. I uppdraget ingår att årligen återrapportera vad som gjorts inom ramen för uppdraget till näringsdepartementet.

I återrapporteringen beskrivs arbetet med den regionala utvecklingsstrategin (RUS), aktuella utmaningar, vilka analyser som genomförts samt princip och prioritering för hur 1:1 anslaget har fördelats mellan projektstöd och företagsstöd.

Ytterligare beskrivs arbetet med innovation, företagande, kompetensförsörjning, tillgänglighet genom digital kommunikation och transportsystem, likvärdiga möjligheter till boende och välfärd. Särskilt redovisas insatser för samverkan med andra aktörer och hållbarhet i det regionala utvecklingsarbetet. Beskrivning innehåller även hur Region Norrbotten tagit hänsyn till de olika förutsättningarna för utveckling i de olika delarna av länet.

Hållbarhetsintegrering

Under året har ett aktivt arbete skett med hållbarhetsintegrering bland annat genom riktade insatser via projektet Vägar till hållbar utveckling i Norrbotten, som utgör del i genomförandet av Tillväxtverkets regeringsuppdrag Att utveckla och stärka en hållbar utveckling i regionerna. I projektet har det bland annat tagits fram en hållbarhetsintegrerad webbplats, anvisningar och mallar för projektstöd och företagsstöd har sett över samt utbildningar för strateger, politiker och delägda bolag har genomförts. Under framtagandet av EU-programmen har cirkulär ekonomi och Agenda 2030 integrerats och programarbetet har haft en ansvarig person för hållbarhetsaspekter inom alla programområden för att få en sammanhållen integrering av hållbarhetsperspektivet inom alla programmen.

Bilagor:

Återrapportering av villkorsbeslut 2021.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 27

Hit gick pengarna 2021

Dnr 53-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att godkänna rapporten och att lägga informationen till handlingarna.

Yttrande till beslutsförslaget

Regionala företagsstöd och projektstöd är två av de viktigaste verktyg i arbetet med att uppfylla målen i Norrbottens regionala utvecklingsstrategi samt underliggande regionala strategier som Smart Specialisering i Norrbotten.

Sammanfattning

I Region Norrbottens uppdrag som regionalt utvecklingsansvarig ingår att årligen åiterrapportera vad som gjorts inom ramen för uppdraget till näringsdepartementet. Då åiterrapporteringen är ett omfattande dokument har en förkortad rapport, Hit gick pengarna 2021 regionala företagsstöd och projektstöd, tagits fram som visar hur det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder har fördelats i form av beviljade företagsstöd och utvecklingsprojekt.

De regionala företagsstöden syftar till att stimulera företagens investeringar och bidrar därmed till ökad tillväxt och en balanserad regional utveckling. Den regionala projektverksamheten syftar till att uppnå målet med den regionala tillväxtpolitiken och är ett medel för att genomföra de planer, program och strategier som läggs fast på EU-, nationell- och regional nivå. Utvecklingsprojekten fyller därför en viktig funktion i att konkretisera tillväxtpolitiken.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S) föreslår att nämnden godkänner rapporten och lägger informationen till handlingarna.

Beslutsgång

Ordföranden ställer Helena Öhlands förslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Region Norrbotten har från det statliga anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder år 2021 beviljat 140,9 miljoner kronor i stöd, varav 81,4 miljoner kronor till utvecklingsprojekt och 59,5 miljoner kronor till investeringar i företag. Stödet har inneburit att utvecklingsinsatser och investeringar har varit möjligt att genomföra till ett värde av 548 miljoner kronor.

Regionala företagsstöd

De regionala företagsstöden syftar till att stimulera företagens investeringar och bidrar därmed till ökad tillväxt och en balanserad regional utveckling.

Stöden är indelade i huvudområdena besöksnäring, tillverkningsindustri, tjänster, testverksamhet, hantverk och kreativa näringar samt innovationsstöd. Indelningen utgår från de regionala strategierna.

Under 2021 kom 275 ansökningar om stöd in vilket är en hög nivå i jämförelse med åren innan 2020 men minder än 2020. Av dessa har 167 beviljats och 75 har avslagits, 33 ansökningar har inte beslutats.

Totalt har 59,5 miljoner kronor i investeringsstöd beviljats till 167 företag. Det motsvarar 204 miljoner kronor i investeringar. Efterfrågan på medel har varit lägre än ifjol, vilket bedöms vara kopplat till lägre investeringsvilja med anledning av pandemin.

Av de företag som beviljats stöd finns 67 procent i besöksnäringen och tillverkningsindustrin, dessa står tillsammans för 70 procent av beviljat belopp.

Stödet till besöksnäringen har minskat betydligt jämfört med tidigare år vilket sannolikt beror på en lägre investeringsvilja under året med anledning av pandemin.

Företag inom branscherna tillverkningsindustrin och besöksnäringen har beviljats flest företagsstöd, dessa står tillsammans för 70 procent av beviljat belopp.

Nästan hälften av företagen som har beviljats stöd (78 stycken) och ungefär 25 procent av totalt beviljat stöd (14 miljoner kronor) har koppling till pandemin. 58 procent av företagen verkar inom besöksnäringen.

Företag inom tillverkningsindustrin, tjänster samt kulturella och kreativa näringar står för ca 14 procent vardera. Stödformerna medfinansieras till 50 procent av EU-medel.

Regionala utvecklingsprojekt

Under 2021 inkom 98 ansökningar vilket är betydligt färre än under 2020. Det beror i huvudsak på att den innevarande strukturfondsperioden är på väg att avslutas. Totalt beviljades ca 94,8 miljoner kronor till 51 projekt.

I första hand har medfinansiering till projekt med EU-finansiering eller nationell finansiering prioriterats. I år har ca 53 procent av de beviljade medlen, ca 50,6 miljoner kronor, gått till medfinansiering för 18 projekt inom olika EU-program.

Utöver medfinansiering av EU program har 24 regionala projekt beviljats sammanlagt 30,5 miljoner kronor. Region Norrbotten har också beviljat 9 projekt finansiering om ca 13,6 miljoner kronor ur de egna projektmedlen (ERP). Dessa är viktiga för att dels kunna medfinansiera 1:1-anslaget, men också som komplement till satsningar som inte ryms inom 1:1-anslaget.

Under året har projekt finansierats som kommer alla kommuner i länet till del. De flesta projektägarna utgår ifrån de större kommunerna eftersom universitet och många företagsfrämjande aktörer har sitt säte där men i bedömningen tas hänsyn till kommuners olika situation exempelvis företagsstruktur, demografi och socioekonomiska förutsättningar.

Beslutsunderlag:

Hit gick pengarna 2020 regionala företagsstöd och projektstöd

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 28**Finansiering Almedalen 2022**

Dnr 59-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Regionala utvecklingsnämnden godkänner att Region Norrbotten deltar i Almedalen 2022.
2. Satsningen finansieras med maximalt 1,5 miljoner kronor.
3. Almedalen 2022 finansieras inom ramen för det befintliga projektet Mötesplatser som i sin tur finansieras med medel från ERP och Region Norrbottens 1:1anslag.
4. Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att utifrån beslutet ta fram en projektplan och säkerställa att arrangemanget genomförs.

Reservation

Jan Anders Perdahl (V) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Almedalen är en viktig arena för Region Norrbotten att profilera länet som en attraktiv plats att leva och bo på och att arrangera mötesplatser ligger i linje med målsättningarna i den regionala utvecklingsstrategin. Med anledning av den pågående gröna omställningen blir Almedalen ur det perspektivet också viktig för att visa på de möjligheter och utmaningar som länet står inför.

Sammanfattning

Region Norrbotten har under två säsonger (2018-2019) arrangerat Norrbotten i Almedalen under Almedalsveckan i Visby. Målet är att få genomslag för påverkansarbetet i nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling.

Utvärderingar visar att de deltagande aktörerna är nöjda med en Norrbottensarena i Almedalen och att satsningen gynnar Norrbottens utveckling och möjliggör för aktörerna att driva sina frågor, visa på sina utmaningar och möjligheter samt arbeta med sina påverkansfrågor.

Vår region har ett unikt erbjudande som ger oss den perfekta scenen för att spela en viktig roll i att ta den industriella världen in i en hållbar framtid. Det pågår just nu många stora etableringar och expansioner i Norrbotten som den gröna omställningen möjliggör. Men utvecklingen har också många utmaningar som behöver adresseras på en nationell scen.

Bedömningen är att ett deltagande på Almedalen 2022 kommer att generera goda möjligheter för att profilera och diskutera för länet viktiga frågor i den pågående gröna industri- och samhällsomställning.

Budgeten för Region Norrbottens deltagande är inte fastställd då själva programmet inte är klart. Regionala utvecklingsnämnden föreslås avsätta maximalt 2 miljoner kronor för ändamålet.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jan Anders Perdahl (V) föreslår avslå det liggande förslaget.

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår ändringar i det liggande förslaget enligt följande:

1. Regionala utvecklingsnämnden godkänner att Region Norrbotten deltar i Almedalen 2022.
2. Satsningen finansieras med maximalt 1,5 miljoner kronor.
3. Almedalen 2022 finansieras inom ramen för det befintliga projektet Mötesplatser som i sin tur finansieras med medel från ERP och Region Norrbottens 1:1anslag.
4. Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att utifrån beslutet ta fram en projektplan och säkerställa att arrangemanget genomförs.

Lage Hortlund (SD) stödjer Nils-Olov Lindfors förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget, Nils-Olov Lindfors förslag och Jan Anders Perdahls respektive förslag vart och ett under proposition och finner att nämnden bifaller Nils-Olov Lindfors förslag.

Ärendet

Bakgrund

Som regionalt utvecklingsansvariga ska vi leda det regionala utvecklingsarbetet. Med den regionala utvecklingsstrategin som grund har vi stora möjligheter att samla och leda länets aktörer i rätt riktning.

Region Norrbotten har under två säsonger (2018-2019) arrangerat Norrbotten i Almedalen under Almedalsveckan i Visby. Målet är att få genomslag för påverkansarbetet i nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling. Målgruppen är nationella beslutsfattare och politiker, tjänstepersoner vid departement, representanter för näringsliv och universitet samt övriga regioner i Sverige.

Region Norrbotten har tillhandahållit en yta i Almedalen i tre dagar, där aktörer från länet har haft möjlighet att arrangera aktiviteter till en subventionerad hyra. Intresset från länets aktörer har varit stort att arrangera på Norrbottensarenan och programmet har snabbt fyllts. Region Norrbotten har tillhandahållit projektledning, direktsändning och inspelning av seminarier samt gemensam marknadsföring. De deltagande aktörerna var både offentliga och från privata arbetslivet. Även Region Norrbotten har arrangerat aktiviteter i frågor som rör vår verksamhet och i rollen som regionalt utvecklingsansvarig.

Utvärderingar visar att de deltagande aktörerna är nöjda med en Norrbottensarena i Almedalen och att satsningen gynnar Norrbottens utveckling och möjliggör för aktörerna att driva sina frågor, visa på sina utmaningar och möjligheter samt arbeta med sina påverkansfrågor. Flera av aktörerna har deltagit både första och andra året. Deltagande aktörer stärker varandra och utvecklade sina arbetssätt och metoder att driva sina påverkansfrågor, bland annat genom att ge draghjälp åt varandra. Alla deltagare blir ambassadörer för Norrbotten och stödjer varandra i påverkansarbetet.

Norrbottens fördelar behöver kommuniceras för att locka nya invånare, där vi erbjuder livsmiljöer som kombinerar bra boende med intressanta jobb, väl fungerande service, omsorg och aktiv fritid. Här behövs fler ambassadörer för länet, både företag och människor, som alla bidrar till att attrahera nya norrbottningar, genom att berätta om och visa upp rätt bild av Norrbotten. Vi behöver också ett starkt påverkansarbete mot beslutsfattare på alla nivåer för att kommunicera hur ett ännu starkare Norrbotten bidrar till Sveriges och Europas utveckling.

Vår region har ett unikt erbjudande som ger oss den perfekta scenen för att spela en viktig roll i att ta den industriella världen in i en hållbar framtid. Det pågår just nu många stora etableringar och expansioner i Norrbotten som den gröna omställningen möjliggör. Men utvecklingen har också många utmaningar som behöver adresseras på en nationell scen.

Att arrangera mötesplatser är ett sätt att göra verkstad av visionen som antagits i den regionala utvecklingsstrategin: *Norrbotten ska bli Sveriges mest välkomnande och nytänkande län*. Mötesplatserna utgör en viktig plattform för både Region Norrbottens andra norrbottensaktörers påverkansarbete.

Syfte

Norrbotten i Almedalen 2022 syftar till att:

- Region Norrbotten samlar länets aktörer till ett gemensamt påverkansarbete och påverka nationella beslutsprocesser som är avgörande för länets utveckling
- Sätta fokus på de möjligheter och utmaningar som de stora investeringarna har på samhället i Norrbotten
- Synliggöra Norrbottens styrkor och resurser. Visa att Norrbotten bidrar till utvecklingen i nationellt och internationellt
- Mötesplatserna blir ett tillfälle för deltagare att utbyta av kunskap och erfarenheter mellan varandra och skapa nätverk som bidrar till länets utveckling.
- Bidra till att fler blir goda och stolta ambassadörer för Norrbotten

Förväntade resultat av projektet

Projektet ska resultera i följande:

- Att regionens aktörer tillsammans uppnår en samsyn i viktiga påverkansfrågor som leder till gemensam handling
- Att kunskap om Norrbottens styrkor och resurser samt länets specifika förutsättningar sprids till utvalda målgrupper
- Att nätverk skapas där människor stärker varandra och blir goda och stolta ambassadörer för Norrbotten
- Region Norrbotten fortsätter sitt påverkansarbete på den nationella arenan.
- Möjliggör för andra aktörer att ha arenor för sitt påverkansarbete

Protokollsutdrag skickas till:

Regionala utvecklingsdirektören

§ 29

Medfinansiering av Regional Förnyelse 2022-2025

Dnr 46-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att:

1. Projektet Regionalförnyelse 2022-2025 beviljas medfinansiering med 10 000 000 kr.
2. Medlen anvisas ur 1.1. anslaget
3. Region Norrbottens villkor för regionala projektstöd ska följas.

Särskilt yttrande

Från Doris Messner (SJVP): ”Förslag att påbörja ett arbetsprojekt med inriktning att förverkliga en högskola/universitet med bred forskningsverksamhet i Kiruna”.

Yttrande till beslutsförslaget

En kvalificerad omvärldsbevakning och analys behövs för att stärka den långsiktiga konkurrenskraften i länet och bland dess företag, forskning och utveckling. För att åstadkomma en fortsatt framgångsrik omvandling av Norrbotten enligt Regionala utvecklingsstrategin (RUS) krävs underlag med analyser och ett rikt kunskapsutbyte med omvärlden.

Sammanfattning

En regions förmåga att stärka konkurrenskraften på lång sikt handlar om att målinriktat arbeta med de möjligheter och utmaningar som finns i regionen. Det handlar exempelvis om att utveckla nya tankesätt för att stärka entreprenörskap och nyföretagande. Den regionala utvecklingsförmågan är inte enbart beroende av hur väl regionala aktörer agerar, utan även av förmågan att samspela med omvärlden.

En del av projektet handlar därför om att stärka den regionala analysen inom olika områden. Rapporterna som tas fram inom Regional förnyelse är viktiga beslutsunderlag i det regionala tillväxtarbetet i Norrbotten.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S) och Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

En regions förmåga att stärka attraktivitet och konkurrenskraft på lång sikt handlar om att målinriktat arbeta med de möjligheter och utmaningar som finns i regionen. Ytterst beror utvecklingsmöjligheterna på förmågan att se nya möjligheter genom att kombinera kunskap och teknik med befintliga resurser på ett nytt sätt.

Den regionala utvecklingsförmågan är inte enbart beroende av hur väl regionala aktörer agerar, utan även av förmågan att samspela med omvärlden. Samspelet med omvärlden skapar tillgång till en kritisk massa av aktörer och kompetens och härigenom stärks den regionala innovationsförmågan. Ett ökat omvärldsberoende kan även fortsättningsvis gynna Norrbotten och länets bidrag till det europeiska mervärdet och den internationella utvecklingen.

De föregående Regional förnyelse projekten (som pågått sedan 2011) har bidragit till en utvecklad samverkan mellan Region Norrbotten, Luleå tekniska universitet och Länsstyrelsen i Norrbottens län. Under perioden har flera angelägna delprojekt genomförts som har resulterat i värdefulla satsningar på LTU och kvalitativa forskningsrapporter om Norrbotten.

Syfte

Syftet med projektet Regionalförnyelse 2022-2025 är stärka länets förutsättningar genom att utveckla universitetets roll i innovationssystemet och öka kunskaperna om Norrbottens förutsättningar och behov. Nyckeln till projektets framgång är den utarbetade arbetsmetoden för samverkan mellan projektets aktörer.

Genomförande

- I projektet delas den formaliserade samverkan i två nivåer. Den första nivån är strategisk samverkan på högsta ledningsnivån, medan den andra nivån omfattar mer praktisk och handfast samverkan kring konkreta utvecklingsfrågor och prioriteringar.

-

Högnivå Minst två möten per år mellan rektor, regionråd och landshövding. Fokus är framtida gemensamma och strategiska samverkansintressen. Projektledningsgruppen ska fånga upp och vid behov effektuera det som framkommer under denna dialog.

Projektledning

Projektledningsgruppen med representanter från Region Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbottens län och LTU sammanträder fem till sju gånger per år. Dagordningen har en stående agenda bestående av:

- Gemensamma projekt som föreslås prioritering med syfte att stärka regionens innovationskraft och öka förståelsen för regionens förutsättningar och möjligheter

- Uppstart och uppföljning av delprojekt med ansvariga forskare och kontaktpersoner
- Strategiska frågor och agerande på kort och medellång sikt
- Gemensamt agerande för att stärka det regionala tillväxtarbetet
- Planering av högnivåmöten

Övriga frågor

Två arbetspaket ingår i projektet Regional förnyelse; Regional förståelse och strategiska investeringar på LTU.

Arbetspaket 1: Regional förståelse

För regionens löpande arbete med regional utveckling behövs kunskap om var länet befinner sig idag och en analys och översikt över länets styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Syftet är att använda detta kunskapsunderlag vid beslut och ställningstagande i strategiska utvecklingsfrågor, vid programskrivning, prioritering av projekt men även som underlag till aktörer på nationell nivå.

Ett centralt arbetssätt i framtagandet av rapporterna inom Regional förnyelse är den löpande dialogen mellan forskarna och kontaktpersonen på Region Norrbotten. De har möjlighet att gemensamt lägga fram förslag till projektledningsgruppen om tilläggsprojekt för att möjliggöra spridning av resultaten i och utanför länet.

Idéer om spridning av rapporter ska tas fram i samarbete mellan ansvariga forskare och Region Norrbottens kontaktperson. Region Norrbotten skriver första utkast av tilläggsprojektbeskrivning med syfte, målgrupp och kostnad för spridningen av forskningsresultatet. Därefter kompletterar ansvarig forskare med LTUs kostnader för genomförande av spridningen. Det gemensamma förslaget lämnas sedan till projektledningsgruppen för bedömning.

Arbetspaket 2

En av förutsättningarna för att utveckla innovationsmiljöer är att forskningen förstärks, vilket ökar möjligheterna till utveckling av strategiskt vitala områden för näringslivet, samt att idéer kopplade till kunskap kan omvandlas till kommersialiserbara varor och tjänster. Innovationer omfattar inte bara nya och förbättrade produkter och processer, utan också tjänster, nya metoder för marknadsföring, varumärkesprofilering och design samt nya former av företagsorganisation och samarbete. Innovation ses alltmer som ett öppet system där olika aktörer samarbetar och interagerar. Innovation behöver därför anpassas till denna förändring: Det kan handla om att stärka upp olika svagheter så som:

- *Infrastruktursvagheter.* Tillgång till fungerande infrastruktur är avgörande för en effektiv innovationsverksamhet. Via projektet kommer det att finnas möjligheter att göra investeringar i vetenskaplig/teknisk infrastruktur för att stärka universitetets forskningsområden.

- *Resurssvagheter*. Tillgång till rätt kompetenser och förmågor vid rätt tillfälle är avgörande för att ett innovationssystem ska vara tillräckligt dynamiskt och flexibelt för att möta förändrade omvärldsförutsättningar
- Att se över vad som är viktigt i framtiden och tidigarelägga satsningar inom de strategiska utvecklingsområdena som ligger inom Regionala utvecklingsstrategin och Norrbottens smart specialiseringsstrategin.
- Att stimulera samverkan mellan forskningsmiljöer.
- Att satsa för att stärka universitetets roll i att arbeta med och tillvarata innovationer
- Att stödja kontinuerlig kompetensutveckling och all slags innovation i små och medelstora företag.
- Att stimulera aktörer till att skapa starka strategiska allianser, genom internationellt utbyte och samspel mellan forskning, näringsliv, offentlig sektor och politiska institutioner för att utveckla kreativa och innovativa miljöer.
- Att satsa på strategiska projekt som inte finansieras via EU:s strukturfonder.
- Att göra insatser för att stödja projekt att nå en internationell arena som t.ex. Horizon Europe samt insatser för att stödja nya innovativa idéer till finansiering.

Hållbarhetsintegrering

Samtliga delar av projektet kommer belysas ur sociala, ekonomiska och ekologiska dimensioner.

Detta innebär att studierna under arbetspaket 1 ska ta hänsyn till platsernas och befolkningens olikhet och mångfald, och hur nyttor respektive onyttor fördelas mellan män och kvinnor eller mellan grupper med olika socioekonomisk status.

För arbetspaket 2 innebär det att vid alla satsningar ska hållbarhet beaktas.

I planerande och genomförande av tilläggsprojekten kommer fokus ligga på målgruppsanalys för att uppnå största nyttan för Norrbottens hållbara utveckling

Finansiering

Finansiär	Sökt belopp
Luleå tekniska universitet	10 000 000
Region Norrbotten	10 000 000
Total projektbudget	20 000 000

Förväntade resultat av projektet

Samverkan/dialogen mellan aktörerna ger parterna ökade möjligheter att stärka sina roller och i samverkan agera i viktiga utvecklingsfrågor. Det ger

ökad tyngd och utväxling på den regionala arenan. Dialogen om prioriteringar utvecklas kontinuerligt och konkretiserar parternas strategiska agerande på kort och lång sikt såväl nationellt som regionalt.

Projektet väntas bidra till att stärka regionens konkurrenskraft genom att universitets roll i innovationssystemet stärks samt att dialogen mellan Region Norrbotten och universitet utvecklas. Detta väntas leda till bättre kunskapsunderlag för prioriteringar av strategiska utvecklingsfrågor i länet.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 30**Medfinansiering av projektet
Teknikcollege Norrbotten –
Framtidssäkring av industrins
kompetensutveckling i Norrbotten**

Dnr 23-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Projektet Teknikcollege Norrbotten – framtidssäkring av industrins kompetensförsörjning i Norrbotten beviljas medfinansiering med 2 100 000 kr.
2. Medlen anvisas ur det statliga anslaget 1:1.
3. Region Norrbottens riktlinjer för regionala projektstöd ska följas.

Yttrande till beslutsförslaget

Projektet överensstämmer med den regionala utvecklingsstrategin, fokusområdet Flexibel och välfungerande kompetensförsörjning samt bidrar till förbättrad kompetensförsörjning inom Norrbottens smart specialiseringsområde, naturbaserad ekonomi. Projektet ska bidra till en ökad och effektiviserad kompetensförsörjning av Norrbottens små- och medelstora industriföretag samt till en utökad samverkan kring utbildning och kompetensförsörjning för branschen.

Sammanfattning

IUC Norr ska i projektet fortsätta att driva Teknikcollege Norrbotten med syfte att säkerställa industrins långsiktiga kompetensförsörjning. Projektet ska bidra till att skapa en ökad attraktionskraft för industrin där fler unga ser möjligheten att skapa sig en framtid inom branschen. Det långsiktiga arbetet sker i nära samverkan mellan skola och näringsliv.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet**Bakgrund**

Teknikcollege är en samverkansplattform för industrins kompetensförsörjning och en kvalitetsstämpel på utbildningar där utbildningssamordnare, företag och kommuner samverkar för att öka kvalitet och status på tekniskt inriktade utbildningar. Ägare till Teknikcollege är industrirådet som till-

sammans med 24 certifierade regioner driver konceptet – att utveckla och bidra till en långsiktig kompetensförsörjning för Sveriges industri och teknikföretag.

Norrbotten har varit certifierad inom Teknikcollege i elva år och består av Strömbackaskolan i Piteå, Furuhedsskolan i Kalix, Björknäsgymnasiet i Boden samt Luleå gymnasieskola.

Under januari 2019 till januari 2022 drevs Teknikcollege Norrbotten som projektet ”Framtidssäkrad kompetens för industrin” med finansiering från Region Norrbotten tillsammans med flera kommuner och olika industriföretag i Norrbotten. Under denna tid har en mängd aktiviteter genomförts för att skapa ökad attraktionskraft och stärkt regional samverkan. Vid projektslut har antalet sökande generellt ökat till utbildningarna varav det fortsatt är en markant ökning av antalet tjejer. Även antalet handledare på företagen som genomgår Teknikcollege nationella handledarutbildning har under dessa tre år mer än fyrdubblats.

Under år 2021 genomförde Industrirådet en granskning av kvalitet och uppsatta kriterier för godkänd certifiering. Teknikcollege Norrbotten godkändes för fortsatt certifiering de kommande fem åren.

Syfte

- Projektet syftar till att ge barn och unga kunskap om teknik och industri så att de har förutsättningar att göra upplysta yrkesval och utbildningsval till gymnasiet och högre utbildning.
- Tillsammans med företagen ska Teknikcollege kartlägga kompetenser och kvalitéer som behövs för framtida anställda. De ska vara med som en självklar länk och utveckla utbildningar som erbjuds idag till vilka som behöver erbjudas framöver i branschen för Norrbotten.
- Projektets målgrupper är barn och ungdomar från sex år och till och med gymnasiet, föräldrar, företag, lärare och studie- och yrkesvägledare, offentlig sektor, politiker och näringslivskontor.

Genomförande

Sverige har tagit ledartröjan för den gröna omställningen och de flesta och största satsningar inom industrin kommer att ske i Norrbotten och i Västerbotten. Projektet ska arbeta med att utforma en långsiktig verksamhet för att möta kommande utmaningar inom framförallt kompetensförsörjning. Projektet kommer fortsatt att skapa och stärka befintliga samt nya relationer med länets industri- och teknikföretag. Teknikcollege vill bidra till kompetensförsörjningen för länets industriföretag i än högre grad än de gör idag genom olika aktiviteter.

Under kommande tre år ska ytterligare en växel läggas in för att skapa ökad kunskap om och attraktionskraft för branscherna och öka andelen sökande till de utbildningar som garanterat leder till jobb. Teknikcollege ska också

aktivt arbeta för att se till att länets studie- och yrkesvägledare har den information och kunskap de behöver för att kunna vägleda sökanden på ett normkritiskt och jämställt sätt. Teknikcollege kommer fortsatt aktivt och strategiskt arbeta för att kvalitetssäkra och anpassa utbildningarna efter vad som efterfrågas. Detta kommer att ske i stärkt regional samverkan med berörda parter.

För att unga ska kunna göra medvetna val, visar tidigare projekt att det är viktigt att skapa intresse för teknik i ett tidigt skede. Projektet ska därför fortsatt arbeta med att utveckla den ”röda tekniktråden” och höja kunskapen om teknik, industriella näringar samt innovation och entreprenörskap från förskola till gymnasiet. Detta sker bland annat genom en fortsatt och fördjupad samverkan med Teknikens hus och Ung företagsamhet, utbildningsinsatser för lärare och studie- och yrkesvägledare samt ett stort fokus på att utöka teknikcollegeambassadörer som informerar och inspirerar yngre elever.

Teknikcollege ska arbeta för att sprida konceptet så att det år 2025 ska finnas fler samverkanskommuner i Norrbotten. Projektet ska också arbeta för att utöka testverksamheten, valideringscenter för svensk industrivalidering. Teknik College ska inte bara erbjuda validering till gymnasieelever utan även öppna upp möjligheten att erbjuda validering för befintligt anställda på företagen, nyanlända och vuxenstuderande.

Hållbarhetsintegrering

Av hållbarhetsaspekterna ligger fokus i första hand inom jämställdhet och mångfald där Teknikcollege känner att de kan göra störst skillnad. Med alla satsningar som sker och den resursbrist som råder för länets industriföretag är det helt avgörande att alla individer oavsett kön, etnisk härkomst, sexuell läggning eller funktionsvariationer på lika villkor har möjlighet att välja utbildning och hitta intressanta arbeten inom branschen. Industrin är fortsatt en mansdominerad bransch även idag. Det behövs ett långsiktigt och kontinuerligt arbete med att få fler tjejer att se de möjligheter och fördelarna inom industri och teknik. Detta arbete är något som är högt prioriterat för Teknikcollege kommande år.

Det gäller även mångfaldsarbetet där Teknikcollege har ett viktigt jobb att göra för att säkerställa att personer som inte har svenska som modersmål på ett snabbt och säkert sätt kan bidra till svensk industri.

Under kommande projektperiod så kommer Teknikcollege tillsammans med företagen att arbeta för att hitta strukturer som underlättar rekrytering och inkluderingen av personer med annat modersmål på arbetsplatserna. Ett steg för att göra detta är att låta personerna validera sina kunskaper via Teknikcollege.

Teknikcollege innebär också effektivt resursutnyttjande då de ingående kommunerna tillsammans kan göra satsningar som skulle vara omöjliga att genomföra för enskilda utbildningsanordnare.

Finansiering

IUC Norr AB söker medfinansiering från Region Norrbotten med 2 100 000

kr. Projektets totala budget är 4 200 000 kr för projekttiden 2022-02-01 till 2024-12-31.

Finansiärer	Sökt belopp
Region Norrbotten	2 100 000 kr
Boden kommun, Kalix kommun, Luleå kommun, Piteå kommun	900 000 kr
Industrieföretag i Norrbotten	1 200 000kr
Total projektbudget	4 200 000 kr

Förväntade resultat av projektet

Projektet förväntas resultera i att Teknikcollege är en mer sammanhållande länk mellan industrin och utbildning inom gymnasium, yrkesvux samt yrkeshögskola än tidigare. En samverkan med Teknikcollege ska vara en självklarhet för branschen. Fortsatt arbete ska ske med ökad kvalitet, attraktionskraft och kompetensförsörjning för nya som befintliga företag i länet.

Projektet förväntas vid år 2025 resultera i att minst tjugofem procent av eleverna på teknikcollege är tjejer. Andelen elever som tar examen från certifierade program ökar med fyra procent till 95 %. Företagens ökade samverkan med utbildningsväsendet har lett till ökning av antalet kvalificerade sökande till utlysta tjänster. År 2025 inkluderar Teknikcollege Norrbotten även minst en utbildning inom vuxenutbildning alternativt Yrkeshögskolan.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 31

Motion 1-2021 om ett kärnkraftsvänligt Norrbotten

Dnr 584-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden föreslår regionfullmäktige att avslå motionen.

Reservation

Lage Hortlund (SD) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att etablera fossilfri kraft i form av kärnkraft i Norrbotten. En ökad elproduktion i Norrbotten och i Sverige är en angelägen fråga och utbyggnaden av elkraftsproduktion ska utgå från marknadsmässiga förutsättningar samt nationella styrmedel och regelverk. Region Norrbotten ska fortsatt verka för en sådan utveckling i länet.

Sammanfattning

Det finns inte några principiella hinder mot att bygga ny kärnkraft i Norrbotten. Däremot finns ett antal reella utmaningar i form av regulatoriska, politiska och marknadsmässiga hinder. Dessa kan komma att minska eller i vissa delar undanröjas genom den forskning och de utvecklingsinsatser som görs inom området.

En utbyggnad av kärnkraft i Norrbotten behöver därmed baseras på marknadens villkor och förutsättningar.

Ärendets behandling under sammanträdet

Lage Hortlund (SD) föreslår bifalla motionen.

Nils-Olov Lindfors (C) och Jan Anders Perdahl (V) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget mot Lage Hortlunds förslag och finner att nämnden bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Sverigedemokraterna har lämnat in en motion om behovet av att etablera fossilfri kraft i form av kärnkraft i Norrbotten och yrkar att:

- Region Norrbotten uttalar sitt positiva ställningstagande till att etablera kärnkraft inom länet.

- Region Norrbotten uppvaktar alla de kraftbolag som kan tänkas utgöra möjliga huvudmän till ett nytt kärnkraftverk, både inom och utanför riket.

Bedömare och nationella myndigheter är eniga kring bilden av att efterfrågan på hållbart producerad grön el har ökat kraftigt som en följd av att många industrier ställer om sin produktion till att använda el eller vätgas, som produceras med hjälp av el. Det beror också på att vi köper och använder allt fler elfordon.

Detta gör att det svenska elsystemet står inför flera stora utmaningar. De flesta av dagens elproduktionsanläggningar kommer inom 20–30 år behöva större reinvesteringar, rustas eller ersättas. Även elnätet kommer att behöva underhållas och moderniseras så att elsystemet blir mer flexibelt. Samtidigt måste den totala elproduktionen öka, i takt med att efterfrågan på el blir större. Här kan kärnkraft komma att spela en roll.

I dagsläget finns dock ett antal reella utmaningar i form av regulatoriska, politiska och marknadsmässiga hinder.

- Regulatoriska utmaningar:
 - Sverige saknar idag föreskrifter anpassade för små modulära reaktorer, d.v.s. reaktorer som kan byggas industriellt och därmed kontrollerat och med relativt korta byggtider.
 - Miljöbalken (17 kap. § 6a) innehåller ett förbud mot fler än 10 reaktorer och reaktorer på andra ställen än där det finns kärnkraft idag.
- Politiska utmaningar:
 - Det saknas idag enighet om kärnkraft och hur målet på 100 % förnybar elproduktion ska tolkas. Denna otydlighet har lett till en osäkerhet kring genomförbarhet och framtida lönsamhet hos de aktörer som skulle kunna ha intresse av att bygga ny kärnkraft.
- Marknadsmässiga utmaningar:
 - På grund av bestämmelserna i Miljöbalken är det i princip bara ägarna till dagens kärnkraftverk som kan bygga nya, dvs. Vattenfall, Uniper och Fortum. Om någon av dessa skulle bygga ny kärnkraftskapacitet skulle det avhjälpa elkrisen. Det innebär att priserna skulle falla och att (enligt företagen själva) företagens intäkter skulle minska, även om man gjorde en extra intäkt på de nya reaktorerna.

Bilagor:

Motion 1-2021 om ett Kärnkraftsvänligt Norrbotten

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 32

Förslag till ordförande för Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2021-2027

Dnr 57-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden godkänner att Tomas Vedestig (SJVP) och Linda Frohm (M) nomineras till ordförande i enlighet med förteckningen i denna skrivelse.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Reservationer

Helena Öhlund (S) och Jan Anders Perdahl (V) reserverar sig mot beslutet.

Sammanfattning

Varje parti i Regionala utvecklingsnämnden har erbjudits att nominera en kvinna och en man som kandidat till ordförande till Strukturfondspartnerskapet. Beslutet från Regionala utvecklingsnämnden skickas till Strukturfondspartnerskapet som i sin tur nominerar en man och en kvinna till regeringen som utser ordförande till Strukturfondspartnerskapet för nästkommande programperiod.

Ärendets behandling under sammanträdet

Helena Öhlund (S) föreslår att Carina Sammeli (S) och Anders Öberg (S) nomineras till ordförande i Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2021-2027.

Jan Anders Perdahl (V) föreslår att Glenn Berggård (V) och Linda Jonsson (V) nomineras till ordförande i Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2021-2027.

Lage Hortlund (SD) föreslår att Marianne Sandström (SD) och Lage Hortlund (SD) nomineras till ordförande i Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2021-2027.

Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget, Helena Öhlunds, Jan Anders Perdahls, Lage Hortlunds och Nils-Olov Lindfors förslag vart och ett under proposition och finner att nämnden bifaller det liggande förslaget.

Ärendet

Nuvarande Strukturfondspartnerskap för Övre Norrland, härafter kallat SFP-ÖN, erbjuds föreslå två personer, en kvinna och en man, till ordförandepos-

ten för strukturfondspartnerskapet i Övre Norrland för programperioden 2021-2027. Svar lämnas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 25 mars 2022.

Därefter kan regeringen utse en ordförande för strukturfondspartnerskapen i Sverige för de åtta regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och de regionala handlingsplanerna i det nationella programmet för Europeiska socialfonden+ (ESF +) för programperioden 2021-2027.

Nuvarande SFP-ÖN har begärt in förslag på person(er) som ordförande för kommande SFP-ÖN, ledamöter som ingår kan lämna in förslag på person(er) som ordförande i SFP-ÖN fram till och med den 4 mars 2022. Presidiet för SFP-ÖN sammanställer inkomna förslag, tar fram ett förslag på en kvinna och en man till ordförandeposten SFP-ÖN för programperioden 2021-2027.

Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland har ett digitalt möte den 24 mars 2022, kl. 10-12 för att föreslå och överlämna förslag på en kvinna och en man till ordförandeposten för strukturfondspartnerskap i Övre Norrland för programperioden 2021-2027.

Ordförande Regionala utvecklingsnämnden har beslutat att ta upp nominering av ordförande och varje parti som ingår i Regionala utvecklingsnämnden har fått möjlighet att föreslå två kandidater: en kvinna och en man.

**Inkomna förslag till nominering till ordförande för
Strukturfondspartnerskapet Övre Norrland 2021-2027:**

Följande har nominerats som kandidater till ordförandeposten:

Centerpartiet nominerar: Majvor Sjölund och Nils-Olov Lindfors

Sjukvårdspartiet nominerar: Tomas Vedestig och Refica Maglic

Socialdemokraterna nominerar: Carina Sammeli och Anders Öberg

Sverigedemokraterna nominerar: Marianne Sandström och Lage Hortlund

Vänsterpartiet nominerar: Glenn Berggård och Linda Jonsson

Moderaterna: Linda Frohm

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Strukturfondspartnerskapet

§ 33

Nära Mat – Norrbottens livsmedelsstrategi 2021-2030

Dnr 51-2022

Regionala utvecklingsnämndens beslut

Regionala utvecklingsnämnden beslutar att fastställa Nära Mat – Norrbottens Livsmedelsstrategi 2022-2030, samt Handlingsplan 2022-2025.

Yttrande till beslutsförslaget

Att fastställa Nära Mat - Norrbottens Livsmedelsstrategi 2022-2030 samt handlingsplan 2022-2025 ger en tydlig målbild för vad och hur länets aktörer tillsammans ska verka för att uppnå visionen om mer Norrbottnisk mat på tallrikarna. Strategin och handlingsplanens genomförande bidrar till att förverkliga åtgärder inom samtliga prioriterade områden i den regionala utvecklingsstrategin (RUS). Nära Mat - Norrbottens Livsmedelsstrategi 2022-2030 samt handlingsplan 2022-2025 bidrar även till arbetet med att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030.

Sammanfattning

Nära Mat - Norrbottens Livsmedelsstrategi 2022-2030 samt handlingsplan 2022-2025 har tagits fram i bred samverkan med aktörer i hela livsmedelskedjan i Norrbotten, samt privata och offentliga aktörer som kan främja livsmedelskedjan i Norrbotten. Strategin och handlingsplanen, som beslutas av Region Norrbotten, Länsstyrelsen, LRF och Norrbottens Kommuner ger en gemensam bild om det fortsatta arbetet att uppnå visionen Mer Norrbottnisk mat på tallrikarna.

Ärendets behandling under sammanträdet

Lennart Thörnlund (S) och Nils-Olov Lindfors (C) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

Under innevarande och föregående år har Nära Mat - Norrbottens Livsmedelsstrategi 2022-2030 samt handlingsplan 2022-2025 tagits fram i bred samverkan med aktörer i hela livsmedelskedjan i Norrbotten, samt privata och offentliga aktörer som kan främja livsmedelskedjan i Norrbotten. Länsstyrelsen i Norrbotten har, med delfinansiering från Region Norrbottens regionala projektmedel, samordnat arbetet. Tematiska seminarier har genomförts och underlaget till strategin har remitterats för synpunkter till alla med-

verkande. Styrgruppen har bestått av representanter från Region Norrbotten, Länsstyrelsen i Norrbotten, Norrbottens Kommuner och LRF. Beslut om strategin och handlingsplanen tas av respektive organisation i styrgruppen och ger mål och inriktning för det gemensamma genomförandet att uppnå visionen Mer Norrbottnisk mat på tallrikarna. Strategin och handlingsplanen ersätter den tidigare regionala livsmedelsstrategin, Nära Mat – Norrbottens livsmedelsstrategi 2016-2020.

Beslutsunderlag:

Bilaga 1: Nära Mat – Norrbottens Livsmedelsstrategi 2022-2030

Bilaga 2: Nära Mat – Handlingsplan 2022-2025

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör

§ 34

Remiss – Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Dnr 648-2021

Regionala utvecklingsnämndens beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden beslutar att lämna remissvar enligt förslag i bilaga.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Yttrande till beslutsförslaget

Region Norrbotten är kritisk till ett planförslag som inte uppfyller regeringens direktiv med ett färdigställande av Norrbotniabanan till Skellefteå först efter 2033 och i sin helhet långt senare.

Region Norrbotten riktar också kritik mot ett planförslag som inte kommer kunna tillgodose den nya gröna industrins transportbehov i närtid och därmed blir ett direkt hinder för den gröna omställningen. En säkerställd finansiering av de tidskritiska åtgärderna är av högsta prioritet och ett snabbt genomförande av Norrbotniabanan i sin helhet är avgörande för den gröna omställningen.

Sammanfattning

Trafikverket har på uppdrag av regeringen tagit fram ett förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033 som regeringen, efter eventuella justeringar, beslutar om. Den nationella planen för transportinfrastruktur beskriver hur den statliga infrastrukturen ska underhållas och utvecklas.

Region Norrbottens synpunkter sammanfattas i följande punkter:

- Planförslaget riskerar att hämma näringslivets gröna omställning.
- Ett snabbt genomförande av föreslagna åtgärder enligt regeringsuppdraget avseende Norrbotten och Västerbotten är tidskritiskt.
- Utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg bör finansieras och organiseras i särskild ordning utanför den nationella planen.
- Planförslaget saknar åtgärder för intensifiering av planering och bygge av Norrbotniabanan i dess hela sträckning.
- Planförslaget saknar åtgärder för överflyttning av malmtransporter från väg till järnväg på sträckan Kaunisvaara – Svappavaara
- Trafikverkets förslag om mötesseparering E10 Mertainen–Kauppinen i ett 10-procentsalternativ, behöver inkluderas i den ordinarie planen för att säkerställa framkomlighet och säkerhet längs en pulsåder i den gröna omställningen.

- För en sammanhållen transportinfrastruktur för stärkt konkurrenskraft och grön infrastruktur behöver byggtakten för en kustjärnväg Gävle-Luleå för 250 km/h öka och färdigställas med målår 2030.
- Stomnätsskorridorerna Skandinavien-Medelhavet och Nordsjön-Östersjökorridoren stärker betydelsen av gränsöverskridande stråk men förslaget saknar avsikter till samplanering av åtgärder som kopplar ihop Norge, Sverige och Finland.
- Planförslaget innebär försämring av redan eftersatt vägunderhåll och det arktiska klimatet påverkar tillgängligheten i regionen som riskerar att leda till ett eskalerat underhållsbehov.
- Norrbotten är beroende av flyget där de regionala flygplatserna har en viktig funktion för såväl näringsliv som tillgänglighet till välfärd för hela landet och därför behöver ett ökat finansiellt engagemang från staten säkerställas.
- Extra satsning till länstransportplanen behöver prövas för att säkerställa genomförandet av åtgärder i det regionala vägnätet såväl kortsiktigt som långsiktigt för en hållbar och genomförbar samhällsomvandling.

Ärendets behandling under sammanträdet

Jan Anders Perdahl (V) föreslår ett tillägg om att det på sidan 1, en ny 5:e punkt i listan ”Region Norrbottens synpunkter sammanfattas i följande punkter.” tillförs: ”Planförslaget saknar åtgärder för överflyttning av malmtransporter från väg till järnväg på sträckan Kaunisvaara – Svappavaara”.

Jan Anders Perdahl (V) föreslår ett tillägg till bilagan, sidan 1 under rubriken ”Planförslaget riskerar att hämma näringslivets gröna omställning” enligt följande: ”Bl a behöver även möjligheten till överflyttning av malmtransporter från väg till järnväg på sträckan Kaunisvaara – Svappavaara genomföras”.

Jan Anders Perdahl (V) föreslår ett tillägg på sidan 5, under rubriken ”En sammanhållen transportinfrastruktur för stärkt konkurrenskraft”, i första stycket införs en ny mening efter ”... kostnadseffektiva järnvägstransporter” enligt följande: ”Planering och byggande av järnväg mellan Kaunisvaara – Svappavaara, för att överflytta de omfattande malmtransporterna från väg till järnväg, behöver därför snarast påbörjas.

Nils-Olov Lindfors (C) och Doris Messner (SJVP) stödjer Jan Anders Perdahls tillägg.

Lage Hortlund (SD) föreslår bifalla det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordföranden ställer det liggande förslaget under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Ordföranden ställer Jan Anders Perdahls respektive tillägg vart och ett under proposition och finner att nämnden bifaller samtliga tillägg.

Ärendet

Den totala planeringsramen uppgår till 799 miljarder kronor för perioden 2022-2033 som fördelas på vidmakthållande av statliga järnvägar och statliga vägar samt utveckling av transportsystemet. Av totala ramen anger regeringen i direktivet att 107 miljarder kronor bör avsättas till nya stambanor för höghastighetståg, och 42 miljarder kronor till länsplanerna.

Planförslaget har en tyngdpunkt på järnvägssatsningar framförallt beroende på regeringens utpekade satsning på nya stambanor samt Trafikverkets bedömning att ERTMS är en förutsättning för utveckling av järnvägen.

Trafikverket beskriver i förslaget att tillståndet i väg- och järnvägsnätet kommer totalt sett att försämrans snabbare än möjligheten att återställa.

I planförslaget redovisar Trafikverket även det åtgärdsbehov som identifierats i regeringsuppdraget kopplat till de stora investeringarna i Norrbotten och Västerbotten.

Beslutsunderlag:

Remissvar förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022-2033

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör
Infrastrukturdepartementet